

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2020. október 26.

**KÖZÚTI ÉS LÉGI
KÖZLEKEDÉSI,
SZÁLLÍTMÁNYOZÁSI ÉS
LOGISZTIKAI ISMERETEK**

**KÖZÉPSZINTŰ
ÍRÁSBELI VIZSGA**

**JAVÍTÁSI-ÉRTÉKELÉSI
ÚTMUTATÓ**

EMBERI ERŐFORRÁSOK MINISZTERIUMA

Útmutató a vizsgázók teljesítményének értékeléséhez
(az értékelő tanárok részére)

A javítási-értékelési útmutatóban feltüntetett válaszokra kizárólag a megadott pontszámok adhatók.

A megadott pontszámok további bontása csak ott lehetséges, ahol erre külön utalás van. Az így kialakult pontszámok csak egész pontok lehetnek.

A tesztfeladatokban csak egy helyes válasz fogadható el. Ha a jelölés nem egyértelmű, a vizsgázó nem kaphat pontot. Ha a zárt jellegű (teszt-) feladatoknál az összes lehetséges választ megjelöli, nem kap pontot. Ha a javítási-értékelési útmutatóban szereplő megoldások számánál több választ jelöl meg, akkor a többletválaszok számával a pontszámot csökkenteni kell.

Tévedés esetén helyes megoldásnak csak a vizsgázó egyértelmű javítása fogadható el.

Fogalom meghatározásnál a javítási-értékelési útmutatóban szereplő megoldástól eltérő, de szakmailag helyes megoldások is elfogadhatók.

Szöveg kiegészítésnél a javítási-értékelési útmutatóban szereplő kifejezések helyett beírt szakmailag megfelelő szinonima is elfogadható.

Teszt jellegű és rövid választ igénylő feladatok

1. feladat

1 pont

Döntse el az állításról, hogy igaz vagy hamis! Válaszát húzza alá vagy karikázza be!

A vasúti dízelmozdonyok egyik fő szerkezeti eleme az erőátviteli berendezés.

Igaz

Hamis

2. feladat

1 pont

Döntse el az állításról, hogy igaz vagy hamis! Válaszát húzza alá vagy karikázza be!

A metró, mint városi közösségi közlekedési eszköz egyik jellemzője a két felsővezetékéről megvalósított áramszedési technika.

Igaz

Hamis

3. feladat

1 pont

Döntse el az állításról, hogy igaz vagy hamis! Válaszát húzza alá vagy karikázza be!

A repülőterek üzemi szempontok szerint lehetnek csak nappali és csak éjszakai üzemre kialakítottak.

Igaz

Hamis

4. feladat

1 pont

Döntse el az állításról, hogy igaz vagy hamis! Válaszát húzza alá vagy karikázza be!

Üzemi vagy ipari kikötőknek nevezzük azokat a kikötőket, amelyek valamely gyár vagy ipartelep hajózási forgalmának kiszolgálására létesültek.

Igaz

Hamis

5. feladat

1 pont

Döntse el az állításról, hogy igaz vagy hamis! Válaszát húzza alá vagy karikázza be!

A pneumatikus csővezetékes szállítás eszközei jellemzően a csúszdák csoportjába tartoznak.

Igaz

Hamis

6. feladat

1 pont

Döntse el az állításról, hogy igaz vagy hamis! Válaszát húzza alá vagy karikázza be!

A polgári térképek közé tartoznak többek között a tudományos, illetve a közlekedési térképek.

Igaz

Hamis

7. feladat

1 pont

Döntse el az állításról, hogy igaz vagy hamis! Válaszát húzza alá vagy karikázza be!

Az M1-es autópálya érinti Pápa városát.

Igaz

Hamis

8. feladat

1 pont

Döntse el az állításról, hogy igaz vagy hamis! Válaszát húzza alá vagy karikázza be!

A kecskeméti repülőtér nyilvános, nemzetközi repülőtér.

Igaz

Hamis

9. feladat

1 pont

Döntse el az állításról, hogy igaz vagy hamis! Válaszát húzza alá vagy karikázza be!

Szlovénia jelentős tengeri kikötője Split.

Igaz

Hamis

10. feladat

1 pont

Döntse el az állításról, hogy igaz vagy hamis! Válaszát húzza alá vagy karikázza be!

A helyi személyközlekedés jellemzője, hogy az utazások nagy része a munkával és az iskolába járással kapcsolatos, valamint az utasok nagy része naponta közlekedik.

Igaz

Hamis

11. feladat

1 pont

Döntse el az állításról, hogy igaz vagy hamis! Válaszát húzza alá vagy karikázza be!

Az árukíséretet igénylő küldemények egyik köre a nagy értékű áruk.

Igaz

Hamis

12. feladat

1 pont

Döntse el az állításról, hogy igaz vagy hamis! Válaszát húzza alá vagy karikázza be!

Folyókon az árral szemben történő hajózást völgymenetben történő haladásnak nevezzük.

Igaz

Hamis

13. feladat

1 pont

Döntse el az állításról, hogy igaz vagy hamis! Válaszát húzza alá vagy karikázza be!

Az apport társas vállalkozásokhoz való tárgyi, illetve nem pénzbeli hozzájárulás.

Igaz

Hamis

14. feladat

1 pont

Döntse el az állításról, hogy igaz vagy hamis! Válaszát húzza alá vagy karikázza be!

A jog bizonyos szerződések esetén kötelező írásbeliséget ír elő.

Igaz

Hamis

15. feladat

1 pont

Húzza alá a **helyesnek** ítélt választ, vagy karikázza be annak betűjelét!

- a) A Budapest-Sátoraljaújhely vasúti fővonal érinti Karcag állomást.
- b) A Budapest-Sátoraljaújhely vasúti fővonal érinti Kiskunhalas állomást.
- c) A Budapest-Sátoraljaújhely vasúti fővonal érinti Füzesabony állomást.

16. feladat

1 pont

Húzza alá a **helyesnek** ítélt választ, vagy karikázza be annak betűjelét!

- a) Az árufuvarozási folyamatban a küldemény továbbításra történő felvételekor a csomagolást a feladó ellenőrzi.
- b) **Az árufuvarozási folyamatban a küldemény továbbításra történő felvételekor a csomagolást a fuvarozó ellenőrzi.**
- c) Az árufuvarozási folyamatban a küldemény továbbításra történő felvételekor a csomagolást a címzett ellenőrzi.

17. feladat

1 pont

Húzza alá a **helyesnek** ítélt választ, vagy karikázza be annak betűjelét!

- a) **Az E40-es számú európai közúti főútvonal többek között érinti Franciaországot, Németországot és Lengyelországot.**
- b) Az E40-es számú európai közúti főútvonal többek között érinti Svédországot, Németországot és Ausztriát.
- c) Az E40-es számú európai közúti főútvonal többek között érinti Spanyolországot, Szlovéniát és Horvátországot.

18. feladat

1 pont

Húzza alá a **helyesnek** ítélt választ, vagy karikázza be annak betűjelét!

- a) A vasúti közlekedés különleges felépítményei közé tartoznak a váltók, kitérők.
- b) **A vasúti közlekedés különleges felépítményei közé tartoznak a vágányzáró sorompók, ütközőbakok.**
- c) A vasúti közlekedés különleges felépítményei közé tartoznak a fordítókorongok, tolópadok.

19. feladat

1 pont

Húzza alá a **helyesnek** ítélt választ, vagy karikázza be annak betűjelét!

- a) **Az ISO 1-es sorozatú 1A nagykonténer hossza 40 láb.**
- b) Az ISO 1-es sorozatú 1B nagykonténer hossza 40 láb.
- c) Az ISO 1-es sorozatú 1C nagykonténer hossza 40 láb.

20. feladat

1 pont

Húzza alá a **helyesnek** ítélt választ, vagy karikázza be annak betűjelét!

- a) Magyarország Alaptörvényének értelmében a Kormány tagjai a miniszterelnök, a köztársasági elnök és az országgyűlés elnöke.
- b) Magyarország Alaptörvényének értelmében a Kormány tagjai a miniszterelnök, a miniszterek és az alkotmánybíróság tagjai.
- c) **Magyarország Alaptörvényének értelmében a Kormány tagjai a miniszterelnök és a miniszterek.**

21. feladat

1 pont

Húzza alá a **helyesnek** ítélt választ, vagy karikázza be annak betűjelét!

- a) A termékek általános piaci életgörbéjének bevezetés szakaszában jellemzően a korai elfogadók vásárolják a terméket.
- b) **A termékek általános piaci életgörbéjének bevezetés szakaszában jellemzően az innovátorok vásárolják a terméket.**
- c) A termékek általános piaci életgörbéjének bevezetés szakaszában jellemzően a korai többség vásárolja a terméket.

22. feladat

1 pont

Egészítse ki a mondatot a helyes név beírásával! A lehetőségek, amelyek közül választhat a mondat alatt szerepelnek. Megoldását írja a kipontozott részre!

Gottlieb Daimler 1885-ben elkészítette az első benzinmotorral működő motorkerékpárt.

James Watt, Carl Benz, Étienne Lenoir, Gottlieb Daimler

23. feladat

1 pont

Egészítse ki a mondatot a helyes kifejezés beírásával! A lehetőségek, amelyek közül választhat a mondat alatt szerepelnek. Megoldását írja a kipontozott részre!

A(z) **ACTS** rendszerű konténerszállítás esetében speciálisan, gördítéssel rakják át a konténereket a közúti járműről a vasútira.

Load on-Load off, Si-So, ACTS, bimodális

24. feladat

1 pont

Egészítse ki a mondatot a helyes kifejezés beírásával! A lehetőségek, amelyek közül választhat a mondat alatt szerepelnek. Megoldását írja a kipontozott részre!

Adott vasútvonalon a tehervonat az állomáson vesztegel, mert előtte egy személyvonat mozdonya elromlott. Ez **műszaki** fuvarozási akadálynak minősül.

természeti; műszaki; jogi vagy hatósági; érdekbeli

25. feladat

1 pont

Egészítse ki a mondatot a helyes településnév beírásával! A lehetőségek, amelyek közül választhat a mondat alatt szerepelnek. Megoldását írja a kipontozott részre!

Szerbia felé vasúti határátkelőhely **Kelebia** település.

Kelebia; Nyírábrány; Biharkeresztes; Magyarbóly

26. feladat

1 pont

Egészítse ki a mondatot a helyes településnév beírásával! A lehetőségek, amelyek közül választhat a mondat alatt szerepelnek. Megoldását írja a kipontozott részre!

A 66-os számú másodrendű főút érinti Kaposvár és **Pécs** településeket.

Balatonalmádi; Tapolca; Nagykanizsa; Pécs

27. feladat

1 pont

Egészítse ki a mondatot a helyes kifejezés beírásával! A lehetőségek, amelyek közül választhat a mondat alatt szerepelnek. Megoldását írja a kipontozott részre!

A(z) **tolóhajózás**, mint belvízi hajózási üzemviteli forma géphajóból és bárkákból áll.

önjáró hajózás; szabadhajózás; vontatóhajózás; tolóhajózás

28. feladat

1 pont

Egészítse ki a mondatot a helyes kifejezés beírásával! A lehetőségek, amelyek közül választhat a mondat alatt szerepelnek. Megoldását írja a kipontozott részre!

A(z) **PR** az a tevékenység a marketingben, ahol egy cég vagy gazdálkodó szervezet meghatározza, hogyan kommunikáljon tudatosan a környezetével.

szponzorálás; eladásösztönzés; know-how; PR

29. feladat

2 pont

Egészítse ki a mondatot a helyes kifejezéssel! Válaszát írja a kipontozott részre!

Magyarországon a Dunántúlon az óramutató járásával **ellentétesen** számozzák a vasútvonalakat.

30. feladat

2 pont

Egészítse ki a mondatot a helyes kifejezéssel! Válaszát írja a kipontozott részre!

A(z) **egyszerű ingajárat** közúti árutovábbítási járat során a telephelyről üresen kiállított tehergépkocsi a feladási helyről a lerakóhelyre addig továbbítja az árut, illetve akkor tér vissza üresen, amíg az összes árumennyiség továbbításával nem végzett.

Az ingajárat kifejezés is elfogadható.

31. feladat

2 pont

Egészítse ki a mondatot a helyes kifejezéssel! Válaszát írja a kipontozott részre!

A közúti pálya egyik szerkezeti eleme a **földmű**, amely lényegében a töltések és bevágások tömörített talaja.

32. feladat

6 pont

Az alábbiakban településneveket lát. Az alatta található táblázatban párosítsa össze a településneveket az autópályákkal, a megfelelő betűjel beírásával a második oszlopba!

- a) Tatabánya
- b) Kiskunfélegyháza
- c) Nagykanizsa
- d) Fonyód
- e) Kecskemét
- f) Székesfehérvár

Meghatározás	Választott betűjel
M1-es autópálya	<u>a</u>
M5-ös autópálya	<u>b, e</u>
M7-es autópálya	<u>c, d, f</u>

Egy-egy helyes válasz egy pontot ér. Maximum 6 pont adható!

Hosszabb választ igénylő feladatok

33. feladat

13 pont

Ismertesse a vasúti pálya felépítményének elemei közül az aljak, aljzatok három fajtáját, valamint az ágyazatot! Válaszát a következő szempontok szerint készítse el:

- a) Sorolja fel az aljzatok kiviteli formáit!
- b) Röviden jellemezze a különböző aljzatokat!
- c) Nevezzen meg az ágyazat jellemző anyagai közül egyet!
- d) Soroljon fel az ágyazat feladatai közül hármat!

a) Aljzatok kiviteli formái:

- magánalj, 1 pont
- hosszalj, 1 pont
- keresztalj, 1 pont

b) Rövid jellemzés:

- magánalj: A sínt fa, vagy vasbeton kockákra helyezik. 1 pont
Általában javító műhelyekben alkalmazzák, nagy hátránya, hogy nehéz a nyomtávot tartani; 1 pont
- hosszalj: A sínszál alatt, azzal párhuzamosan fut az alj. 1 pont
Többek között javító műhelyekben alkalmazzák, nagy hátránya, hogy nehéz a nyomtávot tartani; 1 pont
- keresztalj: A leggyakoribb sínalátámasztás, mely esetben az alj a két sínszál alatt keresztben helyezkedik el. 1 pont
Legnagyobb előnye, hogy a megfelelő nyomtávolság viszonylag könnyen tartható és ívben a pálya túlemlését is egyszerű megoldani. 1 pont

Bármilyen más, szakmailag helytálló megfogalmazások, válaszok is elfogadhatók.

c) Nevezzen meg az ágyazat jellemző anyagai közül egyet!

Anyaga jellemzően bányakavics, 1 pont

VAGY

vulkáni eredetű zúzott kő. 1 pont

d) Soroljon fel az ágyazat feladatai közül hármat!

- az aljak rugalmas alátámasztása;
- egyenletesen és nagy felületen adja át a terhelést az alépítménynek;
- gátolja meg az aljak bármilyen irányú elmozdulását;
- a pályára hullott csapadékot viszonylag gyorsan vezesse el;
- tegye lehetővé a túlemlés kialakítását.

3 pont

Más, szakmailag megfelelő feladat is elfogadható.

Egy-egy helyes válasz egy pontot ér. Maximum 3 pont adható!

34. feladat

10 pont

Soroljon fel legalább öt feltételt, illetve feladatot, amely szükséges egy közlekedési vállalkozás létrehozásához, beindításához!

Általános érvényű „menetrend” nincs a vállalkozások alapítására, de van több olyan dolog, amelyre mindenképpen szükség van.

- életképes ötlet;
- társasági forma kiválasztása;
- érdeklődés az illetékes önkormányzatnál;
- üzleti terv készítése;
- vállalkozói igazolvány kiváltása;
- társasági szerződés, alapító okirat elkészítése;
- a cég bejegyeztetése a cégbíróságon;
- cégnév és székhely megjelölése;
- adószám biztosítása;
- társadalombiztosítási törzsszám lekérése;
- statisztikai számjel az azonosításhoz;
- bankszámla nyitása;
- bélyegző készítés.

*Más, szakmailag megfelelő feltétel, feladat is elfogadható.
Egy-egy helyes válasz két pontot ér. Maximum 10 pont adható!*

35. feladat

11 pont

A városi (helyi) közösségi közlekedési autóbusz-vonaltípusok közül mutassa be az átmérős vonalat. Válaszát a következő szempontok figyelembevételével készítse el:

- fogalma;
- egy előnye;
- két hátránya;
- párképződés oka, fogalmának ismertetése!

A megoldás során készítsen egyszerű ábrát is!

A város egymással szemben fekvő külső peremkerületeit köti össze, általában a város központján áthaladva. 2 pont

Előnye:

- a városközpontban nem szükséges végállomást kialakítani
- az átmérős vonalak hosszúak, ezáltal kevés útvonalból létrehozható a városi tömegközlekedési hálózat

Bármelyik helyes előny 1 pontot ér, összesen erre a feladatrészre 1 pont adható. Egyéb, a felsorolásban nem szereplő, de szakmailag megfelelő előny is elfogadható.

Hátránya:

- a centrumon való áthaladás késéseket okozhat
- a járművek kapacitása az esetek jelentős részében nincs megfelelően kihasználva
- egy esetleges forgalmi zavar a város több területére való eljutást érintheti, nehezítheti

Bármelyik helyes hátrány 1 pontot ér, összesen erre a feladatrészre 2 pont adható. Egyéb, a felsorolásban nem szereplő, de szakmailag megfelelő hátrány is elfogadható.

A párképződés oka:

Ha a járat késik, a következő megállóknál egyre több utas gyűlik össze, a több utas pedig növeli az utascseré idejét. 1 pont

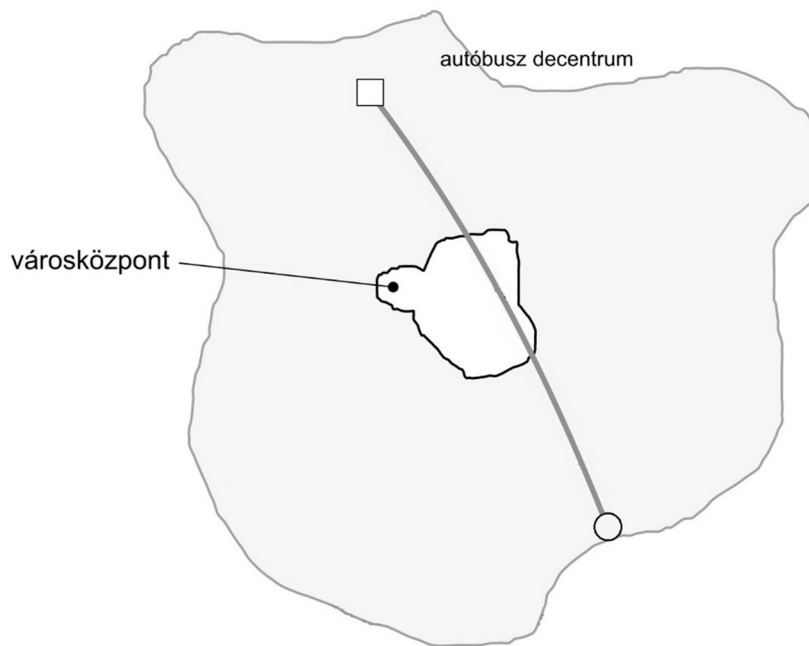
A késés ideje az egymást követő megállók elhagyásával arányosan nő. 1 pont

A járat késésével együtt jár a következő jármű előresietése is, ugyanis erre a járműre már kevesebben várnak. 1 pont

A párképződés fogalma:

A követő jármű utoléri az elől haladó, késő járművet. 1 pont

Bármilyen más, szakmailag helytálló megfogalmazások, válaszok is elfogadhatók.

2 pont

36. feladat

14 pont

Jellemezze Európa egyik legjelentősebb folyóját a Dunát, a következő szempontok szerint:

- Sorolja fel a folyó által érintett országokat!
- Nevezzen meg három fontosabb magyar dunai kikötőt!
- Írja le a szakaszait földrajzi szempontból (megnevezése, kezdő és végpontja)!

- a) Érintett országok: Németország, Ausztria, Szlovákia, Magyarország, Horvátország, Szerbia, Románia, Bulgária, Moldova, Ukrajna

0-1 helyes válasz: 0 pont

2-3 helyes válasz: 1 pont

4-5 helyes válasz: 2 pont

6-7 helyes válasz: 3 pont

8-9 helyes válasz: 4 pont

10 helyes válasz: 5 pont

- b) Érintett fontosabb magyar kikötők: Győr-Gönyű, Komárom, Esztergom, Vác, Szentendre, Csepeli Szabadkikötő, Ferencvárosi kikötő, Dunaujváros, Paks, Baja és Mohács.

Egyéb, a felsorolásban nem szereplő, de szakmailag megfelelő kikötő is elfogadható.

Kikötőnként 1 pont, összesen maximum 3 pont adható.

- c) Földrajzi szempontból a Dunának három szakaszát különböztetjük meg:
a Felső-Duna,	1 pont
az eredetétől Dévényig,	1 pont
a Középső-Duna,	1 pont
Dévénytől Turnu Severinig,	1 pont
az Alsó-Duna,	1 pont
Turnu Severintől a Fekete-tengerig.	1 pont

37. feladat

12 pont

Egy család utazna menetrendszerű járáttal Zalacsány, templom autóbusz-megállóhelyről, Balatonfüred, autóbusz-állomás megállóhelyre. A visszaútra is kérnének utazási ajánlatot, mely utazás során azonban Zalaegerszeg, autóbusz-állomáson szeretnének leszállni.

Odafelé csütörtökön (munkanapon) 12 óra 30 perc után szeretnének indulni a legelső járáttal. A visszautat úgy tervezik, hogy szombaton 16 óra után indulnának haza Balatonfüredről, a lehető legkorábbi járáttal.

A mellékletek felhasználásával adjon információkat, a család számára optimális járatokra!

A megoldás során az alábbi segéd táblázatokat töltsse ki!

	oda út: Zalacsány - Balatonfüred				
vonalszám	járatszám	indul	érkezik	járáttal megtett kilométer	díjfizetési (díjszabási) távolság
1629	7	13:06	15:10	87,4 km	87,4 km

	visszaút: Balatonfüred - Zalaegerszeg				
vonalszám	járatszám	indul	érkezik	járáttal megtett kilométer	díjfizetési (díjszabási) távolság
1808	217	16:30	19:00	113,3 km	113,3 km

Minden félkövér betűtípussal jelzett, helyesen kitöltött mező 1 pontot ér, összesen 12 pont adható.